

Sygnatura akt XVIII C 4692/16

(...), dnia 18 stycznia 2017 r.

WYROK ZAOCZNY W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

(...), dnia 18 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi XVIII Wydział Cywilny w następującym składzie:

Przewodniczący:SSR Krzysztof Kurosz

Protokolant:Joanna Sumińska

po rozpoznaniu w dniu 18 stycznia 2017 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa Kancelaria (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K.

przeciwko J. R.

- o zapłatę 9649,76 zł

1. zasądza od J. R. na rzecz Kancelarii (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w K. kwotę 6.770,96 zł (sześciu tysięcy siedmiuset siedemdziesięciu złotych i dziewięćdziesięciu sześciu groszy) z odsetkami ustawowymi od dnia 22 maja 2015 r. do dnia 31 grudnia 2015 r. i odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia zapłaty oraz kwotę 2322 zł (dwóch tysięcy trzystu dwudziestu dwóch złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu
2. oddala powództwo w pozostałym zakresie;
3. nadaje wyrokowi w punkcie 1 rygor natychmiastowej wykonalności.

XVIII C 4692/16

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 30 marca 2016 r. powód Kancelaria (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w K. wniosła o zasądzenie od pozwanego J. R. kwoty 9.649,76 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 22 maja 2015 roku do dnia zapłaty oraz o zwrot kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu wskazano, że dochodzona kwota wynika z umowy pożyczki gotówkowej zawartej przez pozwanego z (...) Spółką z o.o. z siedzibą w W. za pośrednictwem platformy internetowej. Powód nabył wierzytelność w drodze cesji od pierwotnego wierzyciela.

/pozew – k. 2-4 /

Strona pozwana nie zajęła stanowiska w sprawie i nie stawiła się na rozprawie. W dniu 18 stycznia 2017 roku został wydany wyrok zaoczny, którym Sąd uwzględnił w niniejszej sprawie powództwo w części.

/ wyrok k. 60/

Sąd Rejonowy ustalił, co następuje:

(...) Sp. z o.o. z siedzibą w W. prowadzi działalność gospodarczą m.in. w zakresie udzielania pożyczek.

Bezsporne

W dniu 21 kwietnia 2015 roku pozwany – jako konsument – zawarł na odległość z (...) Spółką z o.o. z siedzibą w W. – jako przedsiębiorcą – umowę pożyczki gotówkowej. Kwota na jaką opiewała umowa pożyczki wynosiła 6000,00 zł. Pozwany miał zwrócić pożyczkodawcy kwotę 6000 zł powiększoną o prowizję w wysokości 12 % (720 zł).

Umowa k 15-16, potwierdzenie przelewu kwoty 6000 k. 18.

Termin spłaty przypadał na dzień 21 maja 2015 r.

Okoliczność niezaprzeczona

Powód oraz (...) Spółka z o.o. z siedzibą w W. zawarli umowę przelewu wierzytelności przysługujących cedentowi względem jego pożyczkobiorcy.

Bezsporne

Sąd ustalił okoliczności faktyczne na podstawie okoliczności bezspornych jako wynikających z niebudzących wątpliwości twierdzeń zawartych w pozwie (art. 339 § 2 k.p.c.), a także na podstawie przedstawionych przez powoda dokumentów. Wątpliwości Sądu wzbudziła kwota przewyższająca wartość 720,00 zł tytułem prowizji, gdyż nie wynika ona z żadnego z dokumentów przedstawionych przez powoda. Umowa pożyczki opiewała na kwotę 6000 zł a zgodnie z § 4 ust. 4.1. najwyższa wartość prowizji pożyczek na okres 12 miesięcy wynosiła 12 %.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest częściowo zasadne.

Zgodnie z treścią art. 339 § 1 k.p.c. jeżeli pozwany nie stawiał się na posiedzenie wyznaczone na rozprawę albo mimo stawienia się nie bierze udziału w rozprawie, Sąd wyda wyrok zaoczny. Zgodnie zaś z § 2 tegoż artykułu, w takim wypadku przyjmuje się za prawdziwe twierdzenie powoda o okolicznościach faktycznych przytoczonych w pozwie lub w pismach procesowych doręczonych pozwanemu przed rozprawą, chyba że budzą one uzasadnione wątpliwości albo zostały przytoczone w celu obejścia prawa. Uznanie za prawdziwe twierdzeń pozwu nie uwalnia sądu od oceny zasadności żądania opartego na tych twierdzeniach. W wypadkach uzasadnionych wątpliwości nie można przyjmować za prawdziwe twierdzeń powoda o okolicznościach faktycznych; w takiej sytuacji nie można wydać wyroku, opierając się tylko na tych twierdzeniach i należy przeprowadzić postępowanie dowodowe celem wyjaśnienia powstałych wątpliwości (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z 14 sierpnia 1972 r. w sprawie III CR 153/72, OSNCP 1973, nr 5, poz. 60).

Jak stanowi art. 720 i nast. k.c., przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Zawarta umowa stanowi tzw. umowę konsumencką.

Powód dochodzi roszczenia jako nabywca wierzytelności (art. 509 § 1 k.c.).

W niniejszej sprawie cesjonariusz i pozwany zawarli umowę pożyczki za pomocą środka porozumiewania się na odległość. Faktem jest, iż obowiązek zwrotu pożyczki zależy od wykonania przez dającego pożyczkę własnego zobowiązania. Powód wykazał, że dający pożyczkę wykonał swoją część umowy poprzez przeniesienie na własność pozwanego określonej ilości pieniędzy.

W takiej zaś sytuacji powstaje obowiązek zwrotu pożyczki przez biorącego pożyczkę. Brak jest natomiast dowodu na zwrot pożyczki przez pozwanego. Pozwany prawidłowo zawiadomiony o terminie rozprawy nie skorzystał z uprawnienia do złożenia odpowiedzi na pozew, w której mógłby zakwestionować twierdzenia strony powodowej. Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie dostarczył dowodów na wywiązanie się przez pożyczkobiorcę z

warunków umowy, zatem w tej sytuacji nie budzi wątpliwości, że na pozwanym ciąży obowiązek zwrotu kwoty pożyczki faktycznie udzielonej w wysokości 6000,00 zł.

Nadto z załączonej przez pełnomocnika umowy wynika, że maksymalna wysokość prowizji pożyczek udzielanych na okres 12 miesięcy wynosiła 12 % (§ 4 pkt 4.1. umowy k. 15 odw.). Pełnomocnik powoda nie załączył innych dokumentów. Wprawdzie wspomniany punkt umowy dotyczył pożyczek udzielanych na okres 12 miesięcy ale należało przyjąć, że dotyczy to również pożyczek udzielanych na krótsze terminy. Nie można bowiem racjonalnie zakładać, że pożyczka udzielana na krótszy termin wiązała by się z wyższą prowizją (to bowiem należałoby ocenić jako niedozwoloną lichwę). Jednocześnie krzywdzące dla powoda byłoby przyjęcie, że skoro umowa została zawarta na krótszy okres czasu, to żadna prowizja by się nie należała (to byłoby bowiem sprzeczne z bezspornie ustaloną wolą stron wprowadzenia prowizji). 12 % z 6000 zł to 720 zł.

Wobec powyższego uzasadnione jest roszczenie powoda o zwrot udzielonej pożyczki oraz prowizji w wysokości 720 zł..

W pozostałym zakresie powództwo należało oddalić w związku z treścią art. 6 k.c.. Żądanie pozwu w zakresie wykraczającym poza 6000,00 zł kapitału, 720 zł prowizji oraz 50,96 zł tytułem odsetek umownych nijak się bowiem miało do załączonych przez pełnomocnika powoda dokumentów. Oddalenie powództwa dotyczyło kwoty prowizji wyższej niż 720 zł. Kwoty tej nie da się przyporządkować do żadnej z kwot opisanych w umowie pożyczki ramowej.

Rolą sądu nie jest zastępowania powoda, reprezentowanego przez fachowego pełnomocnika, w kreacji podstaw faktycznych powództwa.

Wątpliwości Sądu wynikały z następujących okoliczności:

1. W uzasadnieniu pozwu pełn. powoda wskazuje na kwotę pożyczki 6000 zł.
2. Kwota rzekomej spłaty – 6000 zł + 3.529,77 zł tytułem prowizji – nie wynika zaś z żadnych dokumentów załączonych przez powoda.
3. Co więcej, w piśmie z dnia 22.11.2016 r. (k. 39 – 40) pełnomocnik powoda powołuje się na umowę, która pozostaje w ewidentnej sprzeczności z treścią pozwu. W pozwie mowa jest o umowie z terminem spłaty 1 miesiąca, na k. 48 zaś załączono wydruk komputerowy z terminem spłaty rozłożonym na 15 rat z całkowitą kwotą do zapłaty w wysokości 11496,98 zł z rzeczywistą stopą oprocentowania w wysokości 1.934,28 % (to zresztą na marginesie wskazuje na niedozwoloną lichwę). Powód w pozwie nie mógł zaś dochodzić zapłaty z ewentualnie tej innej umowy, gdyż pozew został wniesiony w dniu 30 marca 2016 r. a więc przed terminem spłaty określonym w wydruku k. 48 (14.07.2016 r.). Powód w pozwie nic nie wskazywał na to, że ewentualnie umowa ta była z dłuższym terminem płatności i została wypowiedziana.

W ustalonym orzecznictwie Sądu Okręgowego w Łodzi (sprawy III Ca 1061/15 oraz III Ca 39/16) zasadnie podkreśla się, iż niedołączenie do akt sprawy jakiegokolwiek materiału dowodowego dotyczącego określonego roszczenia może być uznane za podstawę zastosowania negatywnych przesłanek z art. 339 § 2 k.p.c. Sąd nie może wyjaśniać za stronę powodową, czego dotyczyło roszczenie wykraczające poza kwotę 720 zł tytułem prowizji. To bowiem zresztą rzutuje na powagę rzeczy osądzonej.

Wprawdzie, jak podkreśla się w niektórych judykatach, twierdzenia pozwu, stanowiące podstawę wydania wyroku zaocznego „mają pełne prawo być gołosłowne” (uzasadnienie wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi z dnia 13 lutego 2015 r. w sprawie III Ca 1790/14), tym niemniej brak dowodów to zupełnie inna sytuacja, niż ta w której powód powołuje się na dowody pozostające w sprzeczności z żądaniami pozwu.

Wreszcie podkreślić należy, iż w realiach niniejszej sprawy mamy do czynienia z sytuacją, w której wewnętrzne sprzeczności i pozwu i jego uzasadnienia i załączonych dokumentów, powodują, że bardziej prawdopodobne jest, że kwota pożyczki opiewała na kwotę 6000 zł + prowizja w wysokości 720 zł, niż to, że opiewała na kwotę 6000 zł + prowizja w wysokości 3.529,77 zł. Do

kategorii prawdopodobieństwa określonego zdarzenia odwołał się Sąd Okręgowy w sprawie III Ca 1385/16, wskazując kiedy można mieć do czynienia z wątpliwościami, uzasadniającymi częściowe oddalenie powództwa wyrokiem zaocznym.

Jeśli chodzi o kwestię opłat windykacyjnych (łącznie 120 zł) za pisemne wezwania do zapłaty i odsetki od tej kwoty, to podkreślić należy, iż w sprawie III Ca 1714/15 Sąd Okręgowy w Łodzi wyraźnie dopuścił badanie kwestii abuzywności również w ramach konstrukcji wyroku zaocznego i również w odniesieniu do opłat windykacyjnych.

Z tych względów do zawartej przez strony umowy mają zastosowanie przepisy dotyczące „niedozwolonych postanowień umownych” (art. 385¹ – 385⁴ k.c.). Zgodnie

z treścią art. 385¹ § 1 k.c. postanowienia umowy niezgodnione indywidualnie z konsumentem nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Wymienione w treści art. 385³ k.c. niedozwolone postanowienia umowne mają wyłącznie charakter przykładowy, stanowiąc swoistą regułę interpretacyjną ułatwiającą stosowanie art. 385¹ k.c.

W ocenie Sądu ewentualne zastrzeżenie w umowie kwoty 120 zł za pisemne wezwania (ewentualne, gdyż z załączonych dokumentów w ogóle nie wynika by do takiego zastrzeżenia doszło) jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco narusza interesy konsumenta, co pozwala na przyjęcie, iż zastrzegająca ją klauzula w umowie, odsyłająca do tabeli opłat i prowizji, jest klauzulą abuzywną. Opłata ta jest rażąco wygórowana i nie ma żadnego odzwierciedlenia w rzeczywistych kosztach kierowania pisemnych wezwań.

Powód nie udowodnił przy tym, iż postanowienie umowne ujęte w § 6 ust. 4 regulaminu było z pozwanym uzgodnione indywidualnie (art. 385¹ § 3 i 4 k.c.). W rozważanym wypadku postanowienie to nie wiąże zatem pozwanej z uwagi na treść art. 385¹ § 1 k.c.

Postanowienie o treści podobnej do zakwestionowanego postanowienia zostało uznane za niedozwolone wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z dnia 9 października 2006 roku, sygn. akt XVII Amc 101/05, a do rejestru niedozwolonych postanowień wzorców umowy wpisane w dniu 3 stycznia 2007 roku pod numerem 978. W sprawie z powództwa Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeciwko (...) Sp. z o.o. z siedzibą w K., Sąd uznał za niedozwolone i zakazał stosowania postanowienia w brzmieniu: „Opłaty dodatkowe, które ponosi Zleceniodawca: - (...)

- za wysłanie upomnienia za zwłokę w zapłacie raty – 20 PLN
- za wysłanie wezwania do zapłaty raty – 30 PLN
- za wysłanie przedsądowego wezwania do zapłaty – 50 PLN
- za wizytę indykatorów w związku z brakiem spłaty 2 rat – 100 PLN - (...)
- za telegram informujący o zadłużeniu przeterminowanym – 30 PLN
- za monit telefoniczny – 20 PLN - (...)”.

W uzasadnieniu ww. wyroku Sąd odnosząc się do ww. postanowienia stwierdził, co następuje: „W odniesieniu do postanowienia zakwestionowanego w punkcie g) pozwu Sąd zgodził się ze stanowiskiem powoda, według którego opłaty nałożone na konsumenta w kwestionowanym postanowieniu są rażąco wygórowane. Zgodnie z art. 735 ust. 1 k.c. za wykonanie zlecenia zleceniobiorcy należy się wynagrodzenie, ponadto zleceniodawca zobowiązany jest zwrócić zleceniobiorcy wydatki, które ten poczynił w celu należytego wykonania zlecenia - art. 742 k.c. W przedmiotowej umowie wynagrodzenie pozwanego stanowi prowizja za zarządzanie długiem. Wysokość wprowadzonych do umowy dodatkowych opłat powinna zatem znajdować uzasadnienie w rzeczywistych nakładach jakie musi ponieść pozwany w związku z podjęciem przedmiotowych czynności. W ocenie Sądu wysokość

ww. opłat ustalona została w oderwaniu od rzeczywistych nakładów pozwanego, znacznie je przewyższając. Takie postanowienie, jako sprzeczne z dobrymi obyczajami i rażąco naruszające interesy konsumenta uznać należało za niedozwolone postanowienie umowne, o którym mowa w art. 385 § 1 k.c.”.

W związku z powyższym Sąd oddalił również roszczenie powoda w kwocie 120,00 zł.

Ostatecznie zasądzona kwota to 6.000 zł (kapitał), 720 zł (prowizja) oraz odsetki umowne maksymalne od kwoty 6.000 zł za okres 31 dni w wysokości 50,96 zł.

O odsetkach ustawowych – zgodnie z żądaniem pozwu (lecz od zasądzonej kwoty) – orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i § 2. jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Powód wnosił o zasądzenie odsetek ustawowych od dnia 22 maja 2015 roku i takie zostały zasądzone. Z uwagi na zmianę przepisu ustawy i zastąpienie odsetek ustawowych – odsetkami ustawowymi za opóźnienie – należało uwzględnić to sformułowanie w wyroku w oparciu o art. 316 k.p.c. nakazujący sądowi uwzględnienie stanu prawnego z chwili zamknięcia rozprawy.

Rygor natychmiastowej wykonalności nadano stosownie do treści art. 333 § 1 pkt 3 k.p.c.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. bowiem strona powodowa wygrała proces jedynie w części tj. w 70 %. Pełnomocnik powoda wnioskował o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego. Sąd wziął przy tym pod uwagę koszty zastępstwa w wysokości 2.417 zł oraz 600 zł (postępowanie zażaleniowe) oraz 300 zł tytułem opłaty sądowej. Ponieważ powodowi należał się zwrot poniesionych kosztów postępowania częściowo na jego rzecz podlegała zasądzeniu kwota 2.322 złotych.